

ჩვენ ერთმანეთს ვჭირდებით, ერთად ვიაროთ!

ჯამთასვლამ ჯიღევ ერთი წელი მიითვალა...

ჩემო ძვირფასო მეითხველო, ასტროლოგებისთვის რომ გვესმინა, ვირთხის წელიწადი პოლიტიკური სიტუაციის სტაბილურობასა და ეკონომიკური განვითარების აღმავლობას გვპირდებოდა. ვერ გეტყვით, სინამდვილეში ვის რა არგუნა ვარსკვლავების გავლენამ, მაგრამ საქართველოსთვის ეს წელი განსაკუთრებით მძიმე რომ იყო, ამაში თქვენც დამეთანხმებით.

წინამორბედებისგან განსხვავებით, 21-ე საუკუნის ეს მე-8 გაელვება პოლიტიკურ არენაზე ვნებათაღელვის სიმძაფრითაც გამოირჩა, ეკონომიკურ სფეროში კი ოკეანის გაღმა აგორებულმა ტალღამ ყველას ეზოში „უბოდიშოდ“ შემოაღწია.

იური პაპაშვილი

ჟურნალ „ბიზნესი და კანონმდებლობის“
მთავარი რედაქტორი,
ეკონომიკის აკადემიური დოქტორი

ბიზნესი და კანონმდებლობა

გეოპოლიტიკური და სტრატეგიული ინტერესების გამო, ამერიკასა და რუსეთს შორის დაპირისპირებამ კავკასია ლამის ცეცხლის ალში გაახვია. დიახ, ევრო-ატლანტიკურ სივრცეში განვითარებისკენ სწრაფვას მსხვერპლიც მოჰყვა...

შეგზარავს კაცს იმის გახსენება, თუ როგორ განვილდა არჩევანი, დაპირებების ნიაღვარს ნაფოტიც რომ არ ჩამოჰყვა, როგორ იწივლა ჰაერში ტყვიამ, როგორ დაჰყო და დაგვინანევრა მომხდურმა მრავალჭირნახული სათაყვანო მამული, რამდენს მოსწყვიტა თვალთაგან კურცხალი შიშმა და შიშმილმა... **ნატო-მ** კარი ცხვირწინ მიგვიხურა, ბევრი სხვა სიკეთეც შორეული მომავლისთვის გადაიდო.

ომის ჭრილობებს ჯერ პირიც არ შეუკრავს, ექსპერტები თავდასხმის თუ თავდაცვის ახალ გეგმებზე ალაპარაკდნენ...

მოკლედ რომ ვთქვათ, 2008 წელმა რთულად და მძიმედ ჩაიარა.

თუ ძალიან ახლოს არ ხარ პოლიტიკური ინტრიგების ხლართვის სათავეებთან, ძნელია განსაზღვრო: რა გადაგვხდა თავს და რა გველის მომავალში. მათთვის კი, ვისაც ეს არ ძალუძთ, ყრუ გულთმისანი ჩავისვს ჭაში, დაბლა, ჩვენს ქვევით, გამავალი გვირაბების შეერთება უნდა გვამცნოს, სამახარობლო ზარის ჩამოკვრას ელოდება... მაღლა **ლე-ლა კაკულია** წინასწარმეტყველებს: „ყველაფერი კარგად მიდისო“.

სჯერა მრავალს და დაინახავს გვიან, რომ დენის წყაროდან გასანიაველად გამორთული დაცლილი მაცივარი თავისით არ შეივსება სურსათ-სანოვავით.

ცხადია, სასწაულები ასე არ ხდება. არც ვარსკვლავები გამწყრალან ჩვენზე. ჩვენვე მოვინყვეთ ანწყო და ვიმკით გაზაფხულზე დათესილი უჯიშო თესლის ნაყოფს, სხვას რა უნდა დავაბრალოთ?

მოვლენათა განვითარების შოკისმომგვრელი დინამიკის გამო, თანმდევი ყოველდღიური ტახიკარდია იმით შეიძლება დავიოკოთ, რომ მარტო ჩვენ არ ვართ ამ დღეში. მსოფლიოს ნამყვანი ქვეყნებიც ითვლიან ეკონომიკური კრიზისით მიყენებულ ზარალს და შექმნილი რთული ვითარებიდან გამოსვლის გზებსაც ეძებენ. თუმცა პროგნოზები დამაიმედებელი არ არის. როგორც ექსპერტები ვარაუდობენ, რეცესია წელზე დიდხანს გაგრძელდება.

მართალია სხვებსაც უჭირთ, მაგრამ ეს ჩვენთვის, დიდი ვერაფერი ნუგეშია.

ჩვენც არ გვსურს ვინმეს ცუდად ყოფნა, მაგრამ არც დახმარებების იმედით დახატული ოპტიმიზმის არ გვნამს და არც ექვსი თვის თავზე უცხოეთიდან შემოდინებული მილიონებით ნაომარი ქვეყნის ეკონომიკის აყვავებისა გვჯერა.

როცა კრიზისი მძვინვარებს (უჭირს ქვეყანას), მაშინ თავაულებ-

ლად უნდა მუშაობდეს ყველა: ჩინიანი და უჩინო, ხანდაზმულიც და ყრმაც, მეცნიერიც და მეისრეც, ერთი მიზნისთვის – მოინახოს ჩიხიდან ყველაზე ოპტიმალური გამოსავალი.

ჩვენთან ეს არ ხდება.

ჩვენთან დაუსრულებელ (წლის განმავლობაში რამდენჯერმე) სამთავრობო კარუსელსა და მინისტრების უნიჭო გადაჯგუფებას აწყობენ...

ჩვენთან ხელისუფლების შენარჩუნებისა და შავ-ბნელ საქმეთა მიჩუმათებისთვის მოღვაწეობენ დღე-ნიადაგ...

ჩვენთან რიგში დგანან და სავარძლების გამოთავისუფლებას ელოდებიან უცხოეთში დამოძღვრილი მედროვენი...

ხალხია ცუდ დღეში, თორემ ბევრისთვის ასეთი ვითარება ხელსაყრელიცაა. მეტი რა ვთქვა: არსად სხვაგან დოლარის კურსი ხელოვნურად არ იმართება და ასე არ დახტის, როგორც ეს საქართველოში ხდება (ლარის კურსის ყოველ აწევასა და დაწევაში გარკვეულ პირთა ინტერესები იმალება).

დაბეჯითებით შემიძლია განვაცხადო: **საქართველოში კრიზისი მსოფლიო ეკონომიკური კრიზისის დაწყებამდეც მძვინვარებდა და არასწორად მიმართა, რომ მას გლობალური ეკონომიკური რეცესიის გამოძახილი დავარქვათ. ჩვენ მანამდეც გვექონდა კრიზისი პოლიტიკურ და ეკონომიკურ სფე-**

დაბეჯითები - 2008

როში. რაც ყველაზე დამაფიქრებელია, ჩვენ სისტემური პრობლემებიც გვაქვს (არ მუშაობს სტრუქტურა. იმისდა მიხედვით, ვის რა დაესიზმრება, გამთენიისას მოქმედ ინსტიტუტს სხვა აბრას ჩამოკიდებენ, მის ხელმძღვანელს კი სამსახურში გამოცხადებამდე შეიძლება გზაში მისამართი შეუცვალონ).

ჩემის აზრით, სხვა მნიშვნელოვან მიზეზებთან ერთად, არსებული პრობლემები უმეტესწილად საზოგადოებაზე ზემოქმედების გარეგნულმა ფორმებმა, ბაქიოზამ და ილუზიების შექმნამ განაპირობა. მთავარი PR-მენეჯერები დღენი-ადაგ იმას ცდილობენ, რომ სასურველი რეალობად მოგაჩვენონ.

ვინც ამ ვირტუალური სამყაროდან გამოსვლას ახერხებს, აშკარად ხედავს: ტყუილია, რომ 5 წლის განმავლობაში საქართველოს ეკონომიკა გასაშუალოდ, გვაქვს ზრდის მაღალი ტემპები, ინფლაციის მაჩვენებელი თარგეთირებულ ზღვარს (12%-ს) არ სცილდება, ამაღლდა ცხოვრების დონე, მთელი დრო მოსახლეობის სოციალური პრობლემების გადაწყვეტის ფიქრს და ზრუნვას სმარდება.

ქვეყანას კატასტროფულად უარყოფითი სავაჭრო ბალანსი აქვს, ამასთან, ექსპორტის მოცულობაში ნედლეული სჭარბობს, იმპორტში კი - ისეთი საქონელი, რომელიც ადგილობრივ წარმოებას ძირფესვიანად ანადგურებს.

ოპონენტები იტყვიან, გლობალიზაციისა და ინტეგრაციის ეპოქაში, მსოფლიო სავაჭრო ორგანი-

ზაციის წევრი ქვეყნებისთვის სხვა წესები მოქმედებს. ჩვენც გვეხსნება გზა ევროპასა და ამერიკის კონტინენტზე საქონლის შესატანად.

ბატონებო, ეს თვალეში ნაცრის შეყრაა. მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაციის წევრობა საკუთარი ბაზრის დაუცველობას სულაც არ ნიშნავს. გარდა ამისა, ევროპისა და სხვა კონტინენტის ბაზრებზე შეღწევა შორეული პერსპექტივაა, ჩვენ ვერ ვქმნით ისეთ საქონელს, იქაურს რომ დასჯაბნის.

ერთი სიტყვით, ქალაქი ყველაფერს იტანს, მართვადი ოფიციალური სტატისტიკა თვალს მორცხვად ლულავს ფაქტების წინაშე. რეალობა კი ასეთია: ადრე არსებულმა კრიზისმა (მათ შორის, სისტემურმა პრობლემებმა) მიგვიყვანა ომამდე, ომმა მთლად მოსრა ხელისუფლების მიერ „ნალოლიავეები“ ეკონომიკა, გლობალური ეკონომიკური რეცესიის ტალღამ კი გადარჩენილ ნაშთებს ქვიშა მიაყარა.

ომისშემდგომ პერიოდში მკვეთრად შემცირდა კაპიტალდაბანდებათა მოცულობა, ინვესტირებმაც გული აიყარეს: ზოგი გაიქცა, ზოგმა კი შემოსვლა გადაიფიქრა. იძირება სამშენებლო ბიზნესი, მძიმე დღეები უდგას სადაზღვევო სექტორს, კრიზისმა ვაჭრობის სფეროც ჩაითრია, ჩაკვდა ტურიზმი, მრეწველობა კი გასული საუკუნის 90-იან წლების დასაწყისში დასამარდა და თუ ასე გაგრძელდა, აღორძინება არ უნერია, სასურსათო პროდუქტებზე ფასები კატასტროფულად იზრდება, არც ბანკებს ადგათ კარ-

გი დღე, თუმცა სხვებისგან განსხვავებით, ვფიქრობ, საქართველოში კომერციული ბანკების უმეტესობა კვლავაც განცხრომაშია და მათ ყველაზე ნაკლებად შეეხო ამერიკიდან დაძრული შტორმი (ერთი-ორი ბანკი თუ კოტრდება, რაც მენეჯმენტის პრობლემა უფროა). მეტსაც ვიტყვი, ჩვენთან ბანკებმა კიდევ მეტად დაამძიმეს და გაამწვავეს კრიზისის შედეგები.

ვისაც ამ სფეროსთან შეხება ჰქონია დამეთანხმება, რომ სამშენებლო ბიზნესს იპოთეკური ყულფი ბანკებმა მოარგეს, თანაც ისე, რომ თოკი თავიდანვე დაჭიმული ჰქონდათ და სამენარმეო სუბიექტს ჩამუხლების საშუალებასაც არ უტოვებდნენ (გარიგებისას, ბანკები ყოველთვის მაღალ გარანტიებს ითხოვენ და თავიანთი რისკები მუდამ მრავალგზის დაზღვეული აქვთ). როგორც კი ოკეანის გაღმა საავდრო სიომ დაუბერა, საქართველოში უმალ მოთხოვნები გამკაცრდა, ბანკებმა თითქოს პირი შეკრესო, შეზღუდეს სესხების გაცემა, ამასთან, თავიანთი პროდუქტები იმდენად გააძვირეს, რომ განცდილი და მოსალოდნელი დანაკარგებიც კლიენტმა უნდა ზლოს.

ბიზნესი სესხების გარეშე ვერ სუნთქავს, ამიტომაც საბანკო პროდუქტებზე მოთხოვნა არ შემცირებულა. კრედიტ-ოფიცრებთან მოსაცდელში კვლავაც დიდი რიგები დგას.

როგორც ხედავთ, ხელოვნურად თუ ბუნებრივად შექმნილი ასეთი ვითარების გამო, ყველაზე მეტად მომხმარებელი დაზარალდა. გამკაცრებული პირობები და გაზრდილი საპროცენტო განაკვეთები მენარმეს დამატებით ბორკილად დაედო.

სამწუხაროდ, მარტო ეს როდია მათი ერთადერთი პრობლემა. ფორს-მაჟორის მიუხედავად, ომის შედეგებით დაზარალებულებს ბანკები და საგადასახადო ორგანოები მათ არაფერს პატიობს, პირიქით, სანქციებიც კი დააკისრა. ბიუჯეტიდან ქარს გატანებული მილიონებისა და დანაკარგების საკომპენსაციოდ, ბიზნესზე ფულის „შენერვის“ ახალი ექსპედიცია კარდაკარ დადის, ზოგს (არმილებული) შემოსავლების დამალვა დასწამეს, ზოგი ურჩობისთვის დააჯარიმეს (ცხადია, მათ შორის, ამის ღირსიც ერია, ძირითადად

კი მორჩილი გადამხდელი დარჩა ხელ-ფეხ შეკრული). ვინც ამ ტალღას გადაურჩა, თავს სამშვიდობოს ნუ იგულებს, ახალი წლის დადგომამდე მათ კარებზეც „მორიდებით“ აცეკვდება უცხო თითები.

ცუდ დღეშია მოსახლეობაც. უცხოეთიდან საშოვარზე გასულთა გზავნილებაც იკლო. იზრდება უმუშევართა რიცხვი. გაკოტრებული საწარმოებიდან დათხოვნები და უხელფასო შევებულებაში გაშვება გრძელდება.

პრობლემათა შორის, რაც თავს დაგვატყდა, უმუშევრობა ყველაზე მძიმე და დამანგრეველია, მეტიც, ესაა კრიმინოგენულობის ზრდისა და ერის დეგრადაციის სათავე. უმუშევრობას მოსდევს შიმშილი, სიცივე, ავადმყოფობა, დეპრესია. შიმშილს საშოვარზე გამოყავს ადამის მოდგმაც და ნადირიც (მერე მათი ქმედება ერთმანეთს ემსგავსება). უმუშევარი (დაუსაქმებელი) კაცი ფუნქციას კარგავს ოჯახში, ჩანადგება და ჩიადდება, ლოთობს, უძლურდება, თავის მოქმედებებს ვერ მართავს, თვალი და ხელი სხვის ეზოსა თუ უბისკენ გაურბის... როცა კაცს შია, მაღალი მატერიები არ აგონდება და ჩვენც ნუ მოვთხოვთ... ვინც მის დღეში არ ყოფილა, ის ვერ გაიგებს ამ განცდას.

უსაქმურობამ დააჩლუნგა ახალგაზრდობა (რა თქმა უნდა, მხედველობაში არ მაქვს თინეიჯერული ელიტა, რომელიც ბალის ასაკიდან მაღალ სავარძლებზე გადასკუბდა).

უმუშევრობამ სარჩოს საძებნელად უცხოეთს გადახვეწა ინტელექტიც და რიგითიც... (თქვენის ნებართვით, ამ საკითხზე აქ შევჩერდები. ამავე ნომერში წარმოდგენილია ბატონი **ზაურ ნაჭყებია**ს მეტად საყურადღებო სტატია **„ინტელექტუალური გენოციდი“**, რომელშიც იხილავთ პრობლემის სრულ სიმწვავეს). მხოლოდ ერთს დავსძენ: არავის შეურაცხყოფას და არც განსჯას ვაპირებ, თუმცა, რომც ჩამქოლონ უნდა ვთქვა, რომ ხელისუფლების უსუსურობის მკაფიო დადასტურებაა საკუთარი ხალხისადმი (უდიდესი პოტენციალისადმი) ასეთი დამოკიდებულება. დანაშაულია (საშინელება) და ვერაფერ სიკეთეს მოუტანს ჩვენს ქვეყანას უმდიდრესი რესურსის გადინება. ამაზრზენია... ქალის მიერ უცხოეთში სხვისი „მომ-

სახურებით“ ნაშოვნი ფულით მუცლის ამოყორვა.

დასაქმების პრობლემა არის და უნდა იყოს ხელისუფლების უპირველესი საზრუნავი.

ნუ ვიდავებთ... კარგად მესმის, რომ ხელისუფლება ყველას ვერ დასაქმებს, მაგრამ ვალდებულია და ხელი უნდა შეუწყოს სამუშაო ადგილების შექმნას. საწარმოთა რეგისტრაციის გამარტივება არ ნიშნავს პრობლემის გადაწყვეტას. სამწარმოო გარემოს შექმნა ფრაგმენტული ღონისძიება როდია.

როცა ამ საკითხებზე ვსაუბრობთ, გვერდს ვერ ავუვლით საქართველოს მთავრობის მიერ წლის დასაწყისში პომპეზურად გაცხადებულ სიღარიბის დაძლევის პროგრამას, რომელსაც ჯერ 50 დღეში უნდა მოეხდინა სასწაული, არჩევნების შემდგომ ის 50-თვეზე გაიჭიბა, აგვისტოს მოვლენებმა კი მისი პერსპექტივა მომავალ თაობებს გადაულოცა. ამჟამად, 18 თვიანი სატყუარათი გვაბრუებენ.

ალბათ გახსოვთ, რომ მთავრობის 50-დღიანი სამოქმედო პროგრამის ძირითადი პრიორიტეტები იყო დასაქმება, ინვესტიციების მოზიდვა, სოფლის აღორძინება, პენსიების გაზრდა, სოციალური დახმარებები და განათლება. პროგრამის მთავარი ნაწილი საქართველოს საერთაშორისო ცენტრად ჩამოყალიბებას ითვალისწინებდა და ა.შ.

ცოდვას დავიდებ, თუ ვიტყვი, რომ აღნიშნულიდან არაფერი განხორციელებულა. უფრო სწორი იქნება ვთქვათ, რომ რალაც ნაწი-

ლი დაინყო, ბოლომდე კი არაფერი მისულა, რაც შესრულდა – გაკეთდა უხარისხოდ, არაეფექტურად, უზარმაზარი რესურსების ხარჯზე, თანაც გუნდების მონაცვლეობამ და ახალ-ახალ პრობლემათა წამოწეობამ ისე ჩაფარცხა წინამორბედის უნიათობა (უგერგილობა), რომ პასუხი არავის უგია. ვერავინ ბედავს ეჭვი შეიტანოს „დიად საქმეთა“ განხორციელების რეალობაში. ფინანსური კონტროლის, მითუმეტეს, ეფექტურობის კონტროლის მექანიზმი პრაქტიკულად მოშლილია.

უნდა ვაღიაროთ, რომ პროგრამის ძირითადი პრიორიტეტების განხორციელებას ომმა მართლაც შეუშალა ხელი. ხელისუფლებას დევნილთა გასაჭირზეც მოუწია „ბეჯითად“ მუშაობა. წეროვანსა და გორის სიახლოვეს სასწრაფოდ (მართლაც რეკორდულ დროში) აშენდა ტიპური პროექტის ფერადი სახლები. გაჩნდა ახალი დასახლებები. ენა როგორ უნდა მოგიტრიალდეს აუგის სათქმელად: უსახლკაროდ დარჩენილთათვის „კომფორტული“ თავშესაფრები დარიგდა, თუმცა იმ ფასად სრული ინფრასტრუქტურით ბევრად უკეთესის აგება შეიძლებოდა. არ ვიცი ვისზე როგორ, მაგრამ ჩემზე გულსაკლავად იმოქმედა მათმა დანახვამ - ციმბირში გადასახლებულთა ავადსახსენებელი ბარაკები წარმომიდგა თვალწინ. ნუ მინყვით, თუ შევცდეთ: აქედანვე გული მიგრძნობს, რომ მოგვიანებით ამ „მკვიდრად ნაგებ“ კომფორტულ სახლებზე ბევრი მითქმა-მოთქმა ატყდება, ბევრი უღირსი საქციელი გამოიშვეურდება.

ასე და ამრიგად, ვირტუალურ სამყაროში დარჩა ახალი სამუშაო ადგილები, იაფი კრედიტით აყვავებული სოფელი, ექსპორტზე ორიენტირებული საწარმოები და ალორძინებული სოციალური სფერო. არჩევნების წინ ნომენკლატურულ ბიზნესზე დარიგებული იაფი კრედიტიდან ჩამონველილი რძის მდინარე ჩუხჩუხით აღმა მიედინება. სიღარიბე არა თუ დაეძლიეთ, ათასი ახალი მიემატა მიუსაფართა რიგს.

ძალზედ გულსატკენია, მაგრამ თქვენც ხედავთ, რომ სიღარიბის დაძლევის არანაირი პროგრამა არ მუშაობს და არც არსებობს. პროგრამა კი არა, კრიზისიდან გამოსვლის თეზისური ჩანაწერიც არ გააჩნია ეკონომიკურ გუნდს, რაც იმაზე მიუთითებს, რომ სპონტანური, გაუაზრებელი მოქმედებები და შეცდომების სერია კვლავაც გაგრძელდება.

გასულ წელს სხვაც ბევრი იყო წარუმატებელი, შეცდომაც და გულისტკენაც. ცხადია, მიზეზთა გამო, ყველა საკითხს ვერ შევხებით. რაც იყო ვნახეთ. რაც ვერ ვნახეთ გამოჩნდება.

ვერ გეტყვით, ვენდოთ თუ არა 2009 წლის ასტროლოგიურ პროგნოზს, ან თუნდაც კარის წინასწარმეტყველთა დამაიმედებელ განჭვრეტებს. გასული წლის შედეგებიდან გამომდინარე, ვფიქრობთ, რომ არც კარს მომდგარი წელი ჩაივლის მშვიდად.

თქმა არ უნდა, ამ შეფასებებში გადაჭარბებული მეტაფორა უთუოდ არის და დახვეწაც აკლია (ამას პრობლემის სიმძაფრის წარმოჩე-

ნისთვის ვაკეთებთ), მაგრამ თქვენც ხომ იცით, რომ ეს სიმართლესთან ძალიან ახლოს არის. სიმართლის მოსმენა კი არ უყვართ იმათ, ვისაც შედეგზე პასუხისმგებლობა ეხებათ, ტორებს იქნევენ მერე და შესაძლოა ცხვირშიც მიიღო „თავაზიანი“ საპასუხო შემოთავაზება.

ჩვენ რა უბედურებაც გვჭირს, ნახევარზე მეტი ბრმა მორჩილების, შიშის სინდრომის, თვითცენზურის დამსახურებაა. ეს ცუდი ზნეა და მასში ქვეყნისთვის სასიკეთო არაფერი ყოფია. არაერთხელ გვითქვამს და გავიმეორებთ: ოპონირება არაა ლაღატი. კარგიც უნდა დანახო და ცუდზე თვალი არ უნდა დახუჭო.

როცა გადავწყვიტეთ თქვენთვის წლის შედეგების ერთგვარი შეჯამება შეგვეთავაზებინა, იმაზეც ვიფიქრეთ, ღირს კი საახალწლოდ ასეთ მძიმე საკითხებზე აქცენტირება, ანდა ჯერაც მოუშუშებელი იარების შეხსენება?

ყველაფრის მიუხედავად, გულწრფელობა, პირდაპირობა, მოვლენათა მიუკერძოებელი წარმოდგენა ვარჩიეთ, ისე, როგორც ამას აქამდეც ვაკეთებდით.

ქვეყანაში არსებულ პრობლემებთან შედარებით, აქ რა მოსატანია, მაგრამ არც ჩვენ გვქონდა დალხენილი ყოფა. გაძვირდა ქალაქი, ყველა პოლიგრაფიული მასალა თუ მომსახურება. მაინც მოვახერხეთ და (ფასის გაუზრდელად) მნიშვნელოვანი დაყოვნების გარეშე მოგვქონდა თქვენამდე მოვლენათა ობიექტური ანალიზი. ჟურნალის ფურცლებზე გაშუქდა ყველა მეტნაკლე-

ბად მნიშვნელოვანი ეკონომიკური პრობლემა. ჩვენთვის უპირველესი საზრუნავი იყო თქვენი სატყევერი, ყურადღების გარეშე არ დაგვიტოვებია შეკითხვები თუ მომართვები სამეწარმეო, საგადასახადო, საბუღალტრო და იურიდიულ საკითხებზე.

ნუ ჩამოგვართმევთ გადაჭარბებულ განაცხადად (და არც გაზვიადებული დამსახურების მიწერას ვაპირებთ), თუ აღვნიშნავთ, რომ მატერიალურად ბევრად ძლიერი ჟურნალიც ვერ შეძლებდა იმას, რაც ჩვენ თქვენი მხარდაჭერით მოვახერხეთ: ცნობილი მეცნიერების, ექსპერტების, ბიზნესის წარმომადგენლების მონაწილეობით, ყველაზე აქტუალურ საკითხებზე გასული წლის განმავლობაში გავმართეთ ორი კონფერენცია და ექვსი მრგვალი მაგიდა. ღონისძიებებში ვრცლად გაშუქდა ჩვენს ჟურნალშიც და მასმედიის სხვა საშუალებებითაც.

ვითვალისწინებდით რა თქვენს შენიშვნებს, ჟურნალმა სახეც იცვალა, დაიხვეწა დიზაინი, გაიზარდა მოცულობა, თემატიკა უფრო მრავალფეროვანი და საინტერესო გახდა. ჟურნალს დაემატა სამეცნიერო რუბრიკა და რეფერირებადი სტატუსი მიიღო.

არ გამოვრიცხავთ, გვქონდა გარკვეული ხარვეზებიც და შესაძლოა ყველას თანაბრად ვერ დაგიტოვებთ ჯეროვანი ყურადღება, რაზეც გთხოვთ, მოგვითხევით. დარწმუნებული ვართ, ჩვენი ურთიერთკეთილგანწყობილი თანამშრომლობა კვლავაც გაგრძელდება.

მიუხედავად იმისა, რომ ზემოთ აღნიშნულის გამო, შესაძლოა მინორულ განწყობაზე დაგაყენეთ, პესიმიზმს ნუ მიეცემით. ახალი წელი ყოველთვის ახალ იმედებსა და პერსპექტივებს უკავშირდებოდა. ამჯერადაც ამ განწყობით შევხვდეთ ახალ წელს. ვისწავლოთ სხვის და ჩვენს მიერ უკვე დაშვებულ შეცდომებზე. მეტი ენერგია, მეტი სიდინჯი, მეტი წინდახედულობა გვმართებს.

ყველა პრობლემიდან არსებობს გამოსავალი. ჩვენს ყოფასაც ეშველება. თუ ეს თაობა არა, სხვა აუცილებლად შეძლებს ამას, ოღონდ სწორი არჩევანი გავაკეთოთ. ჩვენ ერთმანეთს ვჭირდებით, ერთად ვიაროთ.

ბედნიერ ახალ წელს გისურვებთ, ძვირფასო მკითხველო.

